

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben:		Videkre küldve:	
Egy évre . . . 10 kor.	— fill.	Egy évre . . . 16 kor.	— fill.
Fél évre . . . 5	— fill.	Fél évre . . . 8	— fill.
Negyed évre . . . 2	— fill.	Negyed évre . . . 3	— fill.
Egy hónap . . . 1	— fill.	Egy hónap . . . 1	— fill.

Egyes száma ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRNOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kossuth-szobrok.

(És a nánási népgyűlés.)

A magyar földön már néhány városban fent áll Kossuth atyánknak a szobra és mostan a szent ünnepi évben, Kossuth apánk születése évfordulójának századik esztendőjében ismét leleplezik néhány városban a Kossuth Lajos szobrát.

De hát mi ez a fellobbanás ahhoz a fogadott és kiérdemelt örök hálahoz képest, melylyel nemzete Kossuth Lajosnak tartozik? Csak olyan ez, mint midőn a végnélküli nagy pusztán, a rémitő, nehéz éjszakai sötétségben imitt-amott néhány pásztortűz lobban, néhány páasztortűznek a pislogó fénye igyekezik erőt venni az éjszaka sötétségén, de hiába; mert világitó ereje és melege alig terjed tovább a karámnál. Mindössze, hogy még azontul annál inkább rémesnek és fojtóbbnak tűnik fel az éjszakai átláthatatlan, nyomasztó sötétség.

A Kossuth-szobrok ügyével is így vagyunk. Imitt-amott lobban fel egy páasztortűz, mely mellett Kossuth apánk hívői melegednek, enyhülnek. De nagyobb a sötétség az országban. Milliót és százazretet gyűjtöttek össze

országszerte Kossuthnak a szobraira, úgy hogy remélhettük, hogy alig kerül a magyar földön érdemesebb hely, város, melyben Kossuth Lajosnak a szobra érczbe öntött példaként ne hirdetné a hazafiui érdemek örök dicsőségét és varázsát . . . Ámde nagy és nyomasztó már ezen országban a közöny, a kislelkűség sötétsége. A gyűjtött százazrek vaspénztárakban penészednek. — Mert olyan helyeken is, hol már a pénz összegyűlt a szent célra, vagy a hol nehézség nélkül lehetett volna keresztül vinni a Kossuth szobor építést, mit látunk és tapasztalunk? Elszomorító, megdöbbentő dolgokat; mert elkoresosult, elfajult már a magyar. Reszketnek a vezetők, mint a nyárfalevél. Gyávák ünnepelni a magyar szabadság eszményi nagy vezérét. Attól remegnek ezen gerincztelen, tányérnyaló, rongy lakájlelkű uraságok, hogy a bécsi udvarnál majd megróják őket és elesnek a felsőbb kegytől, az osztrák császári érdemlektől, melylyel annyira büszkélkedik némelyik üres fejű és üres lelkű.

És e korcsok aknamunkája és elgyöngült, elfajult népünk közönye miatt nem hogy tisztulna az ég, de még inkább beborul fölöttünk. Az ország fővárosában ma is jeltelen a Kossuth

Lajos sirja és a nemzet által összeadott százazrekéből még ezen szent ünnepi esztendőben sem leplezik le Kossuth Lajos hatalmas szobrát Budapest valamelyik legszebb terén; sőt leggyalázatosabb utakat-módokat felhasználnak Budapestnek felsőbb helyről befolyásolt vezetői, hogy a Kossuth szobor még sok ideig függő kérdés maradjon; mert ezen rut, aljas sivárság miatt nem pirulnak ők a nemzet előtt, mely számon kéri tőlük a filléreit, követeli tőlük a Kossuth-szobrot, de egy bécsi orrfintorítás elég, hogy a gyalázat sarában meglapuljanak ezek a hüllők.

Vagy vegyük a nagy magyar Debreczent. Itten is ugyan csehül vagyunk a Kossuth-szobrával. A polgárság, a testületek már elég szépen adakoztak e célra, noha még mindig nem eléget; hanem a nemes város érdemes és Lipótkereszt hiányos, sárgával-feketével paszomántozott királyi tanácsos feje, az erősen nyugdíjképes Simonffy Imre polgárnagy és dicső társasága mesterségesen és szándékosan fagyasztották le e hazafias mozgalomnak a dicső virágait. A korcsok még csak a gondolatától is reszketnek, hogy mostanában felépüljön Debreczenben a Kossuth-szobor.

Nánási emlékek.

Egyik beköltözött barátom beszélte, hogy midőn a nánási kis indóházból először hajlatott be az urban boldogult Ador uram „bérkocsiján“ az ősi hajduvárosba, ez a tipikus, makrapipás, juhászból avanszírozott hajdusági bérkocsis büszkén magyarázta neki a kocsis ülésből:

— Osztan, majd meglátja (?), kicsoda jószagu város ez a mi városunk . . . Az is Nánás; mert nincs kert, melyet lombos akáczfák ne árnyékolnának. Valóságos akáczos erdőben rejtőznek a hajduváros fehér házai és midőn az akácvirág virulásának az ideje van, igazi akácvirág illatenger áradoz e városban. Ezen illattól mézes, édes a levegő, a mi gyönyörűség és élvezet, de haszon is a nánási méhészkedőkre, mint Bán Géza, borászati szaklap költő és tornamester Kiss Illés és Dobrossy Pista, egyébként a nánási tanítói karnak is érdemes és erős oszlopai, kiknek a dongóik akácvirág nyilasakor mázsaszámra gyűjtik a legértékesebb akácvirág mézet, mely fehér, édes és illatos mint az akácvirág, melynek a bájos kelyhéből rabolták ki a szerelmesvirág hamvát a méhek.

De nemcsak az akácvirág édesíti és kedvesíti virágzásakor a Nánásban időzést, hanem nevezetes szépek Nánásnak az aszszonynépei is . . . Egy-egy vasárnap délelőtt, midőn a templomból oszlik a nép, mintha csak egy virágerdő indulna meg és elevenedne meg, olyan bájos, olyan szép menyecskeket, lányokat láthatunk az utcán.

Midőn a legutóbbi vasárnap is, a piaczon, a kis Schiachta János uramnak a boltja falát támasztotta egy éles nyelvű kritikus társaság — ugyanis Nánáson az urak igen kritikus nyelvűek — sétáltak el oly menyecske, oly lányok előttünk, hogy egyik-másik valóban eisőrendű bájos jelenség volt. Még az öreg „görög“ Popovics bátya is mélaözva tekintett a nyomukba . . . Általánosságban véve is a szépség, a csinoság jellemzi a nánási hajdunőket; de egy miatt meglehet róni őket, felette divatoskodnak, kalaposkodnak sa gazdák lányai feleségei is mindinkább felejtik, hagyogadják a magyaros viseletet. A párta, a bidres bodras asszonyi kaczer fejkötő már itt is letüntek . . . Már sok kiscgazdának a felesége tollas kalapot visel; pedig hát van egy régi példás beszéd, mely azt bizonyítja, hogy a tulhajtott páváskodás igen gyakran pusztulásra vezet. Erkölcési és anyagi pusztulásra. Mert elpusz-

tul az a tanya, az az udvarház, melynek a kerítéséről pávamadar kurjongat a jövő menők felé.

Vasárnap délelőtt az is egy élvezet: az „urak“ söröznek a nagy vendéglőben. Ilyenkor „csapótat“ szófukar Izsó vendégfogadós uram. A hajdusiak pedig nyakalják az árpalvet és a Boeskay-fogadó széles földszinti ablakán a nagy piacra tekintve ki legeltetik a szemöket . . . Ezt a sörözést azért érdemes följegyezni, mert a szappanon kívül a „sörhasználat“ is a kulturának a fokmérője és jele.

Az azonban már esemény számba megy, ha friss virslivel szolgálhat Izsó uram! A mult vasárnap délelőtt volt az is. A kevésbeszédű kis Lux Imre bátya élvezett és fogyasztott egy „feltormást“ éppen déli harangszó előtt és mivel sört is megfelelőleg fogyasztott Imrus bátya, képzelhető, hogy mint panaszkodhatott otthon a délebednél, hogy igazán nem tudja, hogy neki miért nincs étvágya?

Egyébként Nánáson nem igen divat a „fogadó“ látogatás. Ellenben ma is minden nánási hajdu háznál tárt karokkal és ősi vendégszeretettel fogadják az érkezőket . . . És majd az egyik, majd a másik családi tűz-

ezen idegen nemzeti dalok lépnek — magyaros ütembeosztással.

Sokan kulturális fejlődésünknek tudják azt be, hogy a magyar dal őslényege megszünt, de ez nem igaz, mert ép ma, midőn a szláv, német és spanyol faj népdalok sajátos teremtésükkel meg nemzetiük daloköltségének egységét, nekünk magyaroknak arra kell okvetlen törekednünk, hogy visszaterjünk az ősi magyar dalformához, vissza az eredeti kuforráshoz, Rákóczyék dicső korához, újból fel kell vennünk a magyar dal ősi formáját és eredeti dallam vezetését s ne csak különzködesből legyen benne gyönyörünk, hanem az legyen imádságunk. Az első hiba a nevelésben van; már a zsenge gyermeket az óvókban kell a magyar dalra nevelnünk. Az elemi iskolában a régi magyar dalok kultiválása kötelező legyen. A kis gyermek ne szívja telkébe más virág illatát, mint a régi magyarok hős és bús nótáinak harmatját. Testét-lelkét a mult idők dicsősége és bánata rezgesse át. Ha ilyen lesz nevelésünk, a zsenge gyermek lelkéből sohasem töröljük ki azt. Uj nemzedéket kell nevelnünk, új korszakot kell teremtenünk és az a nemzedék kifogja küszöbölni a mostani léha magyar zene-irodalmunkat s helyébe a régi alapokon teremt magának új magyar dal- és zene-világot.

Az iskola van hivatva elsősorban a magyar dalnak újból oly kiváló helyet biztosítani, hogy nemzeti érdekeinket előmozdítsa. A visszaesést csak mi a dilettantizmusként köszönhetjük, mely az utóbbi években dühög országunkban s annak szíjgátjuk ki legdrágább nemzeti kincsünket, a magyar dalt.

Tekintsünk széjjel. A zenei téren oly egyének működnek, mint jeles zeneirők, akiknek fogalmuk sincsen arról, mi is a magyar dal. Nekik elegendő, hogy a dalnak legyen némi magyar ütemű kidolgozása, a

többi mellékes. Ujjászerveznünk kell ezen állapotokat már az óvó- és tanító-képezdekből. Az előadó zeneitanárok a ma-módszerrel nem segíthetnek ugyan a bajon, de ha szaktudásuk a lelkiismeretükkel és hazafias érzelmükkel összhangzásban volna, nagyon javulna a helyzet. Mindannyian tudják a bajt s mégsem terjesztenek be az illető zeneitanárok új tanmódszert a közoktatásügyi tanácsnak.

Tanfolyagelőinket is hibáztatjuk ezen irányban, náluk is a czopf és a nagyságos czim el-rése a fődolog, a többi mellékes.

Részletezzük a dolgokat. Az óvó-képezdeket végzett növendékek legkisebb tudománya a zene, oly kis százalék vehető komolyan olyannak, ki csak némileg is elfogadhatóan bír hangszert játszani. Ha ki-nevezik az illetőt, mindenféle paedagogiai alapon a gyermek jól lesz vezetve, de sajnos, az énekekben a magyar érzést nem fejleszti ezen apró szentekben senki, hisz az előadójuk is örül, ha hangszert nem kell kezelnie. Hazafias zeneművelésről tehát szó sem lehet. Amíg az egész tanügyet nem államosítjuk nem változhat meg ezen a lapot. Zeneiskolaink államosításával is meg lehetne oldani ezen kérdést. Az óvónői, és a tanítói pályára oly egyéneket ne boesásunk, kik a zenében jártasságot nem tanúsítanak.

Az új nemzedék, a gyermek lelki világa a tanító kezében van letéve. Sajnos, ez olyan pont még nevelés-ügyünkben, hogy a mai viszonyok között nagy időbe fog kerülni, míg keresztülvihető lesz ezen eszme.

Száraz fürdőzés.

Alig ráztuk le nyakunkról a telet, új terhet ró a kikelet. Kikelvek mindenek előtt

az esküvője a nánási derek, fiatal vasuti pénztárossal.

De visszatérek a keresztelőre . . . A megkeresztelt kis hajadonról ha nem is beszélhetek, de jegyzetek kedves irást a keresztmamájáról, a keresztapjáról. Rakosi Viktorról hallgatok, róla ugyanis eleget krónikáznak, hanem felsége, aházias, kedv s, bájos magyarasszony, a melegsívű családanya nem szereplő, még abáli — névsorokban sem igen szerepel, mert családjának, gyermekeinek él . . . Rakosiné, ez a hamvas kek liliomszemű, érdekes, fehéres haju, deliszép, fiatal magyar menyecske volt a siró-rívós Viola-ka keresztmamája . . . A ki egyszeri megjelenésével meghódította a hajdukat és a hajduanyákat, olyan kedvesen illett a karjába a pólyás gyereket.

Rakosi Viktor nem kis büszkeséggel mondotta is később:

— Az én feleségem három fiút, három leányt ringatott már otthon a karján . . .

A „templom után” pedig a kálvinista hajdu asszonyok, menyecskék és leányok fogtak körül „a mi követünk” kedves feleségét, de már ahhoz csakugyan Pósa bácsi kellene, hogy virágbetűs verssorokban énekelje meg ezt a kedves jelenetet, az itt folyt kedves beszélgetéseket . . . Sipulusz már irigykedni kezdett, hogy a felesége elfordítja tőle a hajdumenyecskék kegyét . . .

Délben ebéd, este nagy vacsora volt Brassaynál, hol a komákra, komaasszonyokra, no meg a bölcsőjében szendergő, kis újkeresztvény honleányra mondott felkösztők sem maradtak el. Az egyik vicze-koma, a gözmalmas Csiha Elek ünnepélyes fogadást tett, hogy a Rákosiék kis keresztányát

amíg fel nem serdül és férjhez nem megy, kalácsnak való liszttel ellátja . . . Tekintettel arra, hogy Elek barátunk nem puska-por gyáros, de lisztgyáros, még pedig első rendű „munt-liszt” gyáros, az asztaltársaság, szülek, keresztiszülek megnyugvással fogadták ezt az ajánlatot.

Általában véve a társaság, az étel-fogások, a bor mind megfelelő jők voltak, sőt jó volt a kis keresztleány is. Sirásával nem zavarta a nánási főnótárius elősmert althanggal vegyes tenorját, midőn egy „nyiri nótát” akart bemutatni, melyet a kis főjegyzőné valóban gyönyörűen és érzéssel dalolt is el . . .

Megemlítem még, hogy az öreg vitézlő Csizsár Imre bácsi egy régi hajduszkost elevenített fel. Régi gavalléros és atyafiságos hajdu módon koma aranyat adott a kis „keresztleányának” . . . Így most már az öreg urnak is jussa van a „koma” névhez.

És hogy mennyire nem volt bűjtös a Rákosiék keresztkomaságának a déli és esti ünnepe, biznyság erre az a körülmény, hogy este már a kurucz bajszu Magyar Gábor „vicze koma” a második boros hordóba is beleültötte a csapat.

Irhatnék még egyebet is, mást is az akáczfás Nánásról; de Molnár ur, a lapfordelő nyomdász barátunk, már is sürgeti az írás végét, tehát rekesztem a cikkelyt. Szívembe raktározom a többi nánási emlékeket, majd kivirágzanak még azok, majd lesz még nekem alkalmam még máskor is beszélgetni az én kedves szülővárosomról és az én nyakas kálvinista hajdu atyámfairól. Most tehát bucsuzzunk! Isten tőlünk dicsértés-sék! mondaná az öreg vitézlő Csizsár ur.

Szabad Hajdu.

azokból a hitelezők, visszakerülnek a szeczesziós számlák, mint Karnevál herceg mindenütt uriasan költ, de nem urasan fizet. Ki Karnevállal kezd, az többnyit kárt vall. De bármint is szidjuk Ő fenségét hamvazó szerda után, csak újra és újra befogadjuk, mert mint ügyes házasságközvetítő a mama kedvence.

A gavallér hiába is kéri a leány kezét, csak lábbal kell azt kiérdemelnie. Úgyesen hajlongani, úgyesen lejtetni, a botlásokat kerülni, csak aztán jön az igazi „tour de main.” Bizony Carneval kézzel-lábbal dolgozik, zöld ágra csak úgy vergődik. Az udvarló tánczos sokszor nem is tudja, hogy egy egész comité (mamaliga) előtt tart szerencse-probat, mint a löversenyen tejhosszat mérik.

Mig a mama a fényes teremben must-rálja a párokat, az alatt az apa a mellék teremben lesi türelmetlenül a sok bali költés fordulását. Lehet hogy az idén mint a barack fa sem hajt gyümölcsöt a gondosan ápolat csemete, tehát várunk kell.

Ki télen hiába tánczolt, az még az idén is fordulhat, mint Fortuna szerencse istenasszonya, ki gömbön lejtve soha meg nem pihen. A szerencsét üzöbe venni nem tanácsos, de lehet, hogy az idén ő is valahol a fürdőben fáradt tagjait pihentetheti. Azért, hogy istennő és nem színész, neki is lehet pechje.

A ledér szerencse most is mezitláb jár ingyenes iskolába, de nem tanul és töklökkel barátkozik. Nem mindég a vörös. de tők a tromfja. Szerelem: petrezselyem, lehet hogy a fürdőben is azt arulja.

No de ne legyünk pessimiszták. A fürdők ajtai újra megnyílnak jó előre hirdetik azok üdvös hatásukat. Szerencse fel! Eget, földet ígérnek. Lesz zene, táncz, játék, jó koszt s'at. csak jöjjenek, ha mindjárt félholtan is. Ki mankón jön ide, az a vonaton egész bátran mehet vissza. Igaz! aztán lesz meleg fürdő, hideg víz kúra. még szunyog szekatura, sőt az is megeshetik, hogy sine kura ölebe hull a völgyeje annak, ki nem mint hableany felig hal módon hidegen viselkedik.

Hidegen!? hogyan, ha a táncz itt újra hevit, a roulette buzdít!? Itt a tánczó asztal körül csak gyorsabban nyerhetünk és főképp veszithetünk, mint a m. kir. osztálysorsjegyen? Istenem! mennyi gondot is ad a nagy vagyon! . . . a szép szerencsét nem várhatja be a ház szentélyében a hajadon. Hiába mondja Göthe . . . Siehe, das Glück liegt so nahe! El kell menni a fürdőbe, hol csak a hegyek nem ölelkeznek. Fürdőbe, a hol nem vízben, de selyem, gyemant és pezsgóban uszik az előkelőség! Mit is mosnának magukon, midőn otthon, a fürdő szobában teli kádban olvassa a regényeket? El, el, a messzeségbe, tiszta levegőbe, ha itthon a hazug légkörben hiába sugja a gavallér egyre a fülebe: angyalom! Imádkozhatik . . . el is repülhet felőle.

Itt az idő most vagy soha! Hölgyeink siettetik a séta és bali toilletteket. Türelmetlenkednek, fuladoznak a megszokott levegőben. Légváltozás! a motto és motiv, mi megindítja a lokomotívot. A házi orvos is azt tanácsolja, ha már a testnek nincsen baja. De most hová? Azt a mama megsugta az orvosnak, az orvos a papának.

Az apa nagyot sóhajt, allahoz kapva nagy szomoruan kiszurja a bankót a blattra, a szép czifferblattra. Hát ha az ördög most nem alszik és meghozza angyali szépségű leányának, a hó-vő-főnyereményt.

A fehér skatulyák egész halmaza készen áll: a mama a tündérével elutazott. Kivel is mással, midőn az ág a törzsétől elválhatlan, még ha oltott is. A jelzett fürdő-

ben tart karokkal és nyílt szívvel fogadta őket a házi barát, ki karját nyujta a mának a rég ösmert utra . . . Ah! itt a fenyőillatos legáram szakadozva megcsapja a három egészséges beteg arcát, mint valami parfümös nagy kínai legyező, csak aztán melegük ne legyen, láz ne gyötörje őket utána a szélesendben! . . .

Uj imádok légkörében uszik már a fenyvesek tündere: minden bokor egy faunja, minden utja egy kuszo gyöker-fenyő, mely a meredélyen átvezet. Itt rejtőzik bizonyosan a csalfa Fortuna, ki Amor szárnyait megköthetné. Nem is a víz kedvéért jött ily messzire . . . Miért fürödne az iszapban, mint az anyja, midőn tisztán az égbe vágyik? A remény szivárványos szárnya alatt tovább szövi jövője arany szálait; megtörik alatta a gyömánt szeme hideg fénye, arany karikat hany ő elmerengve. Mily szép látvány, midőn könyv könyvet esai, midőn a könyvek árjában a lélek megkönnyébulve nyugodtan tova uszhat; midőn a kebel melegtől a szerelem virágja fakad; midőn! . . .

A mama megfürdött, látszik kipirult arcáról, míg a leánya sápadtan a divánon regeant forgat; oly kimerültnék érzi magát a bal után. Már két hete mult és a fenyvesek tündere még mindig feltüveges szárnyát a víztől, a kadtól, mit már annyian bemocsokoltak. Nem mártja magát bele a felvirágért sem; csak a mama kedvéért jött ide nimfeának, mely csak a víz tetején ül, de hinarjában soha el nem merül.

A hold kísérteties fenege behat a terem homályos végébe, mi nottuono-kra hangolja a naphevitett kedélyeket. A zongora körüli tömörülnek a hivatottak és megkezdődik a hangverseny. Mintha Chopin szelleme a tapeták alól kerülne, oly borzongás fut a hallgatók hátán, midőn a szép játékaról ösmert vendég a zongoran oly remekül felidezi.

Egy fiatal pár most e szellem bűvös hatása alatt mindinkább elmereng, mintha e remes zkkordok vegyülete csupán nekik szöllana.

Egyszerre csak felocsudnak mély árándjuktól . . . egy bakfis a szaguldó C dur skalával üzőbe vette a szellemet. — Ily érintkező szélsőségekhez itt a fürdőben, a kedélyek anarchiájában bizony szokni kell, hogy Chopin után kemény etüdeket vágnak a fejünkhöz és presto ban vágatnak gyenge idegzetünk hurjain.

— Ah! Bertini! . . . Gradus ad Parnassum, mily régen nem játszottam, mily jól esik most visszaemlékezniem? . . .

E szavakkal eszmél a kis tündér. — Igen, imádott Bertin! csak fokról fokra érünk a Parnassusra . . . a tetőpontján állók, lefelé csak nagy veszéllyel szállhatok . . . Tied . . . Berta az egész szezon alatt egyszer sem fürdött, de annál többet fordult a szerencse tengeje körül. Terspychore a jeuneusse doré, meg a more volt vakszerencsejének trifoliuma.

Azért, hogy három a táncz halalig, nem próbálkozik tovább: a megtestesült ige-szerelem, nem törődik már az őszi Kränzchen gyakorlatokkal, consolidálja magát, ha már a szüret előtt lesz a lakodalma.

Az apa is, mint a Balneologiai-Társulat alapító tagja szinte oda járt. A XXII. gyűlés után egyenesen Marien-badba utazott. Hogy miért oly messze a Tátrától, hol övéi üdültek, azt csak ő tudja. Lehet hogy ő sem fürdött és szárazon v szí bőrét leánya esküvőjére.

Igy elnek a gazdagok. Nem pedig úgy, a hogy mondják, mint hal a vízben; hanem

könyvtől, víztől szárazon. Nekünk szegényeknek, kik évről-évre itthon cseppenünk, elég jó a Telegdy-sóstó, ha csak lábunk faj. És ha éppen a lábunk nem bírja az utat, közelebb is mehetünk Erdő—Erdőre, hol egy flóresért ülve nyakig márthatjuk magunkat az összes gyógyfürdők extrátumába.

Gondy Károly.

NAPI HIREK.

A szülek figyelmébe.

Az iskola látogatás köteles gyermekek szüleinek ajánljuk figyelmükbe az ev. ref. iskolaszék elnökségének ezen hirdetményét: A debreczeni ev. ref. egyház hatóságilag járvány miatt bezart elemi iskoláiban — a Rákóczi-utcai leányiskola kivételével — a tanítás megkezdése engedélyeztetvén: felhivatnak az illető szülek, hogy gyermekeiket f. ápril. hó 24-ikén, csütörtökön reggel 8 órákor iskolába küldeni el ne mulasszák. Debreczen, 1902. április 22-ikén. Ev. ref. iskolaszéki elnökség.

A hajdu nánási Kossuth szobor.

A Hajdu-Nánáson indított szép mozgalommal lapunk más helyén is foglalkozunk. Itt csak röviden jelezzük, hogy a nánási Kossuth-szobor ügyében tartott népgyűlés a legszebben sikerült. Részt vett azon a város színe-java. Mintegy öt-hatezer hajdu polgar hallgatta a Bocskay-téren, a városháza előtt tartott hazafias, alkalmi beszédeket. Nagy tetszéssel és helyesléssel fogadott megnyitó és záróbeszédet a város érdemes polgármestere, Csahány László polgármester mondott; majd a kerület szeretett függetlenségi képviselője, Rákosi Viktor lelkésztette gyönyörű beszédben a hajdukat az eszme pártolására és az adakozásra. A mint az eddigi lelkes hangulat és gyűjtés biztatólag igéri, Hajdu-Nánáson, még ez évben leleplezik és felállítják Kossuth atyánk szobrát. A nánási polgárság minden rétege, minden osztálya szeretettel és lelkesen adakozik e célra.

Nőegyleti közgyűlés.

A debreczeni izr. betegsegélyező és ápoló nőegylet évi rendes közgyűlését f. hó 24-én, csütörtökön d. u. 3 órakor tartja meg az izr. elemi iskola tanácstermében. A közgyűlés tárgyai: 1. Az elnök jelentése az 1901. évről. 2. Az évi számadások bemutatása és a felmentvény megadása. 3. Három számvizsgáló választása a jövő évi számadás-számadások megvizsgálására. 4. Az 1902. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 5. Nehai Kepes Géza tb. titkar emlékének megőrkítése. 6. Esetleges indítványok.

Szabolcska Mihály Temesváron marad.

A magyar nemzet kiváló költőjéről és a magyar református egyház buzgó papjáról, a debreczeniek által is szeretett és tisztelt Szabolcska Mihály temesvári ev. ref. lelkészről minket is érdeklő hirt olvasunk a „Délvidék” című lapban, a Versecz és Vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönyében. E hír, mely végül foglalkozik és közli lapunk felelős szerkesztőjének a

temesvári kirándulása alkalmából írt, Szabolcskával foglalkozó cikkét is, így hangzik, bizonyítván, hogy a délvidéken miként ragaszkodnak Szabolcskához, ki nagy és fontos missziót teljesített. Ugyanis a „Délvidék” hire így hangzik: „Eltiltették lapunk mult vasárnap számában, hogy Szabolcskát a mi költő papunkat, a debreczeniek elakarják hódítani tőlünk. Elmondtuk, hogy milyen nagy csapás lenne az az egész délvidéki református magyarságra, a kiket ő tömörített össze. A fiók egyházak lelkes utánjárásai folytán nemcsak szaporodnak, hanem szép virágzásnak is kezdenek indulni. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, Szabolcska nem fog Debreczenbe elmenni, hanem folytatja itt a Délvidéken a nemzeti missziót.

Selyemtenyésző intézet felállítása Debreczenben.

Még ez év nyarán nagyszabású teleppel gazdagodik városunk, amely különösen azért bir nagyfontossággal, mert könnyű és biztos megélhetési forrást fog nyújtani munkaképtelen öregeknek és nőknek. A földmivelésügyi miniszter meghatalmazottja Szendresy Béla a szegszárdi selyemtenyészési és beváltó hivatal igazgatója járt ma délelőtt a polgármesternél. Már előzőleg értesített a várost, hogy Debreczenben szándéka selyemtenyésző telepet felállítani s evégből a város támogatását kérte. Ez ügyben különben Bezérdy miniszteri tanácsos is tavoratot intézett a polgármesterhez, kérve Szendresy támogatását. A szegszárdi igazgató tárgyalást folytatott a polgármesterrel s Király Gyula gazdasági tanácsnokkal és arra a megállapodásra jutottak, hogy még ez évben, június hóban selyemtenyésző intézetet létesít Debreczenben az epreskertben és evégből egy oktatónőt küld Debreczenbe. Szendresy igazgató délután a Pallagra megye és Kerpely Kálmánnal a gazdasági tanintézet igazgatójával értekeznek, hogy ott is létesítsen egy selyemtenyésző telepet.

Egy magyar miniszter, a ki rendjel nélkül halt meg.

Semmi sem jellemzi a boldogult Horánszky kereskedelemügyi minisztert jobban, mint az a ki-jelentés, melyet egyik barátja a képviselőház folyosóján mondott:

— Ime egy magyar miniszter, a ki rendjel nélkül halt meg.

Öngyilkossági kísérlet a kaszárnyában.

Kálmán Géza margitai illetőségű kőhővéd, a ki a debreczeni 3. h. gy. e. szolgálat, megunta a katonai életet s elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Vasárnap reggel, mialatt tarsai még pihentek, elővette szolgálati fegyverét s magára lött. A golyó célzott tévesztett s a szerencsétlen katona balkarját zuzta szét. A honvéd kórházba szállították, értesülésünk szerint karját alighanem amputálni kell.

Egy nánási kupecz hirtelen halála.

Hódos Gábor h. nánási kereskedő a debreczeni vásárra jött, hogy egyetmást vásároljon. A vásártéren nyüzsgő embersokaság között járkált a 60 éves ember, mikor egyszerre csak összeesett. Segítségére siet-

tek, orvost is hívtak, de már késő volt; mert a szívvelhűdés megölte. Holtestét a kórházba szállították, hozzátartozóit pedig a rendőrség értesítette a szomorú esetről.

Madarász Jókairól.

Madarász József, az öreg negyvennyolcas képviselő a Haz multkori zajos ülésen tudvalevőleg azzal vádolta meg Jókait, a költőt, hogy „hazája ellen vetkes egyen.” Miután az e szavakra kitört tomboló vihar belefototta a további magyarázatot, Madarász azzal fejezte be, hogy „nemzete előtt fogja beigazolni azt, a mit mondott.” Ez a beigazolás most egy fővárosi függetlenségi lapban napvilágot látott és így szól:

Szavamnak helyt állok! Utalok az 1849-ben február hó 8-áig a „Közlöny”-ben Jókai Mór aláírással megjelent két cikkre, amelyekben az önvédelmi harcot Jókai úgy tüntette fel, mint amelynek a vége kell, hogy a kiegyezésre vezessen, — s az osztrák császári házat, amelynek rendelete folytán pedig az ország tüzzel-vassal pusztított, artatlannak mondja. Utalok szintén a „Közlöny”-ben ugyanez év február hónap 11-en és 13-án megjelent cikkeire, melyekben amazokkal homlokegyenest ellenkezően az osztrák császári házat vádolja. Rámutatok a Debreczenben megjelent „Esti Lapok”-ra, melynek ő volt a szerkesztője s amelyekben a hazáját védő nemzetet egyetlenkedésre akarták bírni és lehángolni. Utalok végre az 1878-ban a „Hon” tárczájában megjelent e közleményeire: „Forradalom” — és „Debreczenbe futás” melyekben harmincz év után is rosszalólag és gunyolódva nyilatkozik, pedig világos, hogy az esetben, ha az országgyűlés Pesten marad, a következménye a feltétlen alávetés lett volna, és a haza elvesztette volna önállóságát. — A Debreczenbe menetel 1848 december végével — Jókai szerint „Debreczenbe futás” — mentette meg Magyarországot az elfoglalástól és az osztrák birodalomba való bekebelezéstől.

Ezen okok érielték meg bennem azon megnyözdést, hogy Jókai politikai magaviseelkedése miatt nemzetem irányában vetkesnek tartsam. Kelt, Budapeston, 1902. április 19-en. Madarász József.

A szintársulat elbucsztatása.

Az egyik reggel megjelenő laptárs azon hírrel lepte meg az olvasó közönséget, hogy a Komjáthy pár elbucsztatására nagyszerű előkészületek tarsalakom az Angolkirálynő nyári udvarán (!) hírlapírók, Csokonai kör részvételével van tervbe véve, annak élén a színházbizottság és két városi főtisztviselő áll stb. stb. Illetékes helyről felkéröttünk annak kijelentésére, hogy ezen hírléles közlésére nevezett hírlap senki által sem hatalmaztatott fel és hogy ilyen hírek közrebocsajjtásával nem tesz az illető közlő sem az ügynek, sem pedig a megtiszteltetésben készülendő művészpárnak hasznos szolgálatot.

Kossuth-serleg alapítás.

Szeged dicséretére legyen mondva: ott erősebb a Kossuth-kultusz, mint az erős Debreczenben. Ott már szeptember havában felállítják Kossuth szobrát. Most pedig egyik szegedi függetlenségi körben, a belvárosi függetlenségi körben Kossuth-serleget alapítanak Kossuth Lajos születésének százéves fordulóján; hogy a serlegből hazafias ün-

nepek alkalmával Kossuth Lajos eszméinek diadalára igyanak áldomást az ünnepi szónokok. A szép indítvány Rostkovitz Arthur kitűnő lapszerkesztőtől származik. Vajon a debreczeni függetlenségi kör nem teinétne magáévá ezt a hazafias eszmét?

A város folyószámlahitele.

Debreczen városa régebben 360,000 korona folyószámla hitelt vett fel, mely után 6% kamatot fizetett. Mikor ezt a pénzt a város felvette, az ország pénzügyi viszonyai olyanok voltak, hogy olcsóbb kamattal sehol az országban nem lehetett pénzt kapni. Ez évben ez a folyószámla hitel lejárt s miután a város pénzügyi helyzete nem engedte, hogy kifizethessék, meghosszabbításáról kellett gondoskodni a tanácsnak. A tanács ez irányban meg is tette a szükséges lépéseket. Február hóban, a debreczeni első takarékpénztár tudatta a varossal, hogy a kedvezőbb pénzügyi viszonyok folytán 5 1/2 % mellett hajlandó a folyószámlahitelt lebonyolítani; az első takarékpénztáron kívül a közgazdasági bank tett még ajánlatot a városnak szintén 5 1/2 % kamatra. Ezután történt, hogy a közgyűlésen Szántó Sámuel bizottsági tag azt indítványozta, hogy a pénz ma elég olcsó, azért nézzen utána a tanács, még olcsóbban is lebonyolíthatja a 360000 koronas folyószámlahitelt. Ez meg is történt. Harmadnap már két előkelő fővárosi pénzügyintézetnek a Leszámitoló és a Magyar jelzalog banknak az ajánlata feküdt a tanács asztalán. Mindkettő igen előnyös feltételek mellett 3% kamatra hajlandó a folyószámlahitelt lebonyolítani, a különbség az, hogy a Magyar jelzalogbank hosszabb időre engedélyezi a folyószámlahitelt. A tanács látva, hogy milyen nem várt kedvező feltételek mellett juthat pénzhez, április 14 én tartott tanácsülésen elfogadta a Magyar jelzalog bank ajánlatát s a bank a költevelést nyomban le is küldte aláírás végett. Így állott ez az ügy s mikor a tanács a város érdekeit szem előtt tartva, a legkorrektebbül járt el, a debreczeni iparbanknak elkésve érkezett s írásban ezert be sem adott ajánlatát, a melyről egyik reggeli laptársunk megemlékezett, már figyelembe nem vehette.

A pallagi vasut.

Évek hosszusora óta közóhajt képez, hogy a Pallagra, hol jelenleg a gazdasági tanintézet is van, vasutat építsenek. A helyi vasut igazgatóságával tárgyalások is folytak ez irányban s a városi közgyűlés 80000 koronát megis szavazott 10 év alatt törlesztendő 8000 koronás évi részletekben, de a helyi vasutaliferenciák merültek fel s a vasut kiépítése elmaradt. Nemrégén új terv merült fel s az előjелеkből ítélve ez fog megvalósulni, azért is, mert sokkal olcsóbb mint azt eredetileg az erdön keresztül tervezték. A pallaghoz közel alig másfél kilométernyire van a Debreczen Nyiregyházi vonatkak egyik megállóhelye a Józsakert. A terv az, hogy a Józsakerttől szárnyvonalat építenek a Pallagra, mely 30000 koronánál többbe nem kerülne s ebbe a tervbe, mint értesülünk a miniszteriumba is beleegyeztek. Holnapután csütörtökön délután a Pallagi vasut kiépítése ügyé-

ben helyszíni szemlét tartanak és ki- mennek a Pallagra Puky Gyula főispán, Simonffy polgármester, Tolnay Kornél vasuti üzletvezető és a tanács több tagja. A vasut valószínűleg még az idén kiépül.

Az önkéntesi jog kiterjesztése.

Nagy Becskerekéről írják, hogy az ottani községi közigazgatási tanfolyam hallgatói kérvényt intéztek baró Fejérvári Géza honvédelmi miniszterhez, az egyéves önkéntesi jog kiterjesztése érdekében. Kéri a minisztert, hogy ama négy közepiskolai osztályt vegzett községi közigazgatási tanfolyamhallgatók részére, akik 1901., 1902. és 1903. években a községi közigazg. vizsgát letették, illetve letenni fogják, s ezt oklevéllel igazolni képesek, az egyéves önkéntesi kedvezményt adja meg azoknak is, akiket már besoroztak, de állományba még nem vettek az utólagos igazolást az állományba vétel napjáig engedte meg kegyelem után. A kérvényt megküldték a belügyminiszternek is azzal a kéréssel, hogy pártolólág tegye át Fejérvári miniszterhez.

Cserebogár, sárga cserebogár.

Szörnyű veszedelem fenyegeti a cserebogarakat, a földmiveltésügyi miniszteriumban akadt Heródesük, a ki országosan pusztítja szegény züm mögő rovarokat. Az ország valamennyi várményében sorra jelennek meg a rendeletek, melyek a községi előjáróságoknak fejr-sztes terhe alatt hagyják meg a cserebogarak összefogdosását és pusztítását Igaz, hogy eddig meg jóformán alig bujt elő egy-két hirmondó, de már meg lön alapítva, hogy az ieen rengeteg ok cserebogár lesz. Nos hát ha lesz, tessék pusztítani! A jambor falusiak azonban aligha vállalkoznak a cserebogár fogdosásra; sokkal közönbősek, semhogy ilyesmivel vesződnének. Ez a cserebogár pusztítás is olyar, mint a hernyóirtás, csak papirom van meg. És ha a hatóság szigoruan veszi, az következik belőle, a mi az egyszerű birságból. Egymasután háromszor is meg birságotla a főszolgabíró a falusi atyafit, a miatt, hogy eimulasztot a gyümölcsfáiról a hernyókat leszedni. Kérdi a főszolgabíró; „No leszedte-e kend gyümölcsfáiról a hernyókat?” Az atyafi válaszolt: „Nem nagyságos uram; hanem kivagdosam valamennyi gyümölcsfámat.” Így lesz ez majd a cserebogár pusztítással is.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, április 22.

A képviselőházban befejezték a vallásügyi tárcza költségvetésének tárgyalását. A költségvetést elfogadták. — Ezután az indemnitás tárgyalásába fogtak.

Megsemmisített mandátum.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, ápril 22.

A kuria Egry Dezső pécsváradi képviselő mandátumát megsemmisítette s választói jogát egy évre felfüggesztette.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedden, ápril hó 22 én „B” bérletben Cyrano de Bergerac. romantikus dráma 5 felvonásban.

Szerdán, ápril hó 23 án „C” bérletben San-Too operette 3 felvonásban.

Csütörtökön, apr. 24-én „A” bérletben újdonságul először: Rablók. drámalett 1 felvonásban. Ezt követi: A kegyelem kenyér. Színmű 2 felvonásban.

Pénteken, ápril 25-én „B” bérletben másodsor: Ugyanaz.

Szombaton, ápril 26 án „C” bérletben új betanulással: A viragesata. Operette 3 felvonásban.

Vasárnap, ápril hó 27 én két előadás. Délután 3 órákor félhelyarakkal: Egy görbe nap. énekes bohózat 3 felvonásban.

Este 7 és föl órákor „A” bérletben: Katalin. Nagy operette 3 felvonásban.

Debreczeni művésznők sikere a fővárosban.

A debreczeni színház nemrégiben elvezetett komikája Kiss Iren Pesten egy új Brioux féle darabban nagy sikert aratott egészen rövid szerepben. Az újságok egy-egyénül az ő játékát emelték ki, mint igazi művészi alakítást.

Hasonlóképen nagy sikerrel járt Komlóssy kisasszony vendégszereplése a népszínházban. A Katalinban German szerepét adta azzal a művészi közvetlenséggel, melyet a debreczeni színházban is oly sokszor megtanultunk. A Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Pester Lloyd és több fővárosi napilap igen melegen emlékeztek meg róla s különösen elismerték megjelenését és gyönyörű hangját, ami manapság a primadonnáknál szinte ritkaság számba megy s melylyel méltán az ország legjobb szubrett primadonnái közé sorakozik. Legközelebb meghívas foytán a Liliben és Nebántsviragban fog föllépni és a vendégszereplései révén sikerült neki méltó helyet kapni a népszínházban.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsfa termelő szövetkezet Debreczenben.

A „Debreczen” 67 ik számában már jeleztük, hogy derék gazdasági elnökünk Rickl Antal ur a leendő szövetkezet ügyet magáéva vette, ebből kifolyólag az e hó 27-én tartandó gazdasági gyűlésen a Gyümölcsfa termelő szövetkezet megalósítását tevékeny, megbízható és szakavatott kezekre fogja bízni, a kik annak hasznos és áldados zászlóját mielőbb diadalra fogják vinni. Különben a szövetkezet működésének minden mozzanatáról lapunkban értesíteni fogjuk a nagyérdemű gazda közönséget.

Egyszersmind e lapok hasábjain nem mulaszthatjuk el felemlíteni, hogy hazánkban kívül a kis szomszédos Szerbia a gyümölcs termesztés előmozdítására milyen érdekes tanulságos és hasznos törvény javaslatot szerkesztett már.

Szerbiában egy pár év előtt lépett életbe a gyümölcs termesztés előmozdításáról szóló törvény, a melynek figyelemre méltó rendelkezéseit a következő rövidítés-

sel ismerteljük, bemutatván hogy a gyümölcs termesztés fentosságát mennyire szívőkön viselik a szerbek.

A törvény mindenekelőtt kötelezi az összes járasokat, hogy három éven belül gyümölcsfa iskolákat állítsanak fel legalább öt hektárnyi területen, a melyekben mindenemű gyümölcsfaterméket fognak termelni.

A fa iskolák felállításáról, azok fejlesztéséről és a termelt csemeték fölhasználásáról a járási gazdák tartoznak gondoskodni a kik egyuttal a faiskolák kezelői is. A fa iskola kezelő gazdákat a közigazdasági miniszter nevezi ki; illetményeik 300—1000 dinár* évi fizetés, szabadlakás és fűtés.

A selyemtenyésztés előmozdítása céljából minden fa iskolában különös figyelem fordítandó a fehér eperfa csemetéinek termelésére.

A járási gazdáknak, mint a faiskolák vezetőinek kötelességük évenként legalább kétszer gyakorlati tanfolyamot tartani a faiskolák területén a gyümölcs termesztéséről és nemesítéséről. E gyakorlati tanfolyamokra a járáshoz tartozó minden község mindannyi szor legalább két szegény ifjút tartozik felküldeni, a kik a tanfolyam tartama alatt a község költségén tartatnak el.

Ugy szintén kötelességük a faiskola kezelőknek, hogy a fa iskola látogatóinak gyakorlati utasítást adjanak a gyümölcsfák ültetéséről és nemesítéséről.

A termelt csemeték csekély ellenszolgáltatás ellenében magán személyeknek és pedig első sorban a járáshoz tartozóknak adatnak ki, azonkívül utak, utcák és üres községi terek beültetésére. A fehér eperfa csemetéi mindenkinek díjtalanul szolgáltatnak ki.

A vasuti vonalak befásításáról külön rendelet fogintézkedni. A törvény kötelezi a községeket, hogy a fa iskolából nekik kiosztott csemetéket a kezelő által kijelölt helyen és módon saját költségükön kiültessék; felelősök minden egyes, ily módon kiültetett fáért s minden kivesztett fa helyett haladéktalanul mást tartoznak kiültetni.

Senkinek sincs megengedve, hogy e gyümölcsfák termését leszedje, s tilos a faiskolákban vagy magán területeken levő, továbbá az utakra, utcákra, üres községi területekre, vizek partjára és homok területekre kiültetett gyümölcs fákat megsérteni. A ki a fak gyümölcsét leszedi 1—20 dinár pénzbüntetéssel sújtatik: 20—50 dinárnyi bírság éri a fak rongálót és 50—100 dinár azok megsemmisítőit.

A szederfák leveleinek leszedése selyemhernyók táplálása céljából — mindenütt megvan engedve.

A járási faiskolák fentartási és kezelése, a faiskolák személyzetének és munkásainak eltartási költségei a járás lakosainak közvetett adózásából fedezendők. A törvény elrendeli, hogy a közigazdasági miniszterium költségvetésében oly tételt vegyen fel, a melyből a kiváló gyümölcs természeteket megjutalmazhatja.

Az összes járási faiskolák mindennemű adótól és költségektől mentesek.

Erre a szerbek utolsó passzusára mi azt a megjegyzést tesszük, hogy a mi földmívelési miniszterünk is javaslatba hozhatná

* Egy dinár a mi koronánknál valamivel kevesebb értékű.

az országház előtt egyéb intézkedés mellett, hogy az újonnan rakott gyümölcsfa telepítvények 10 évre legalább adómentesek lennének; tudomásunkkal még ezideig csak az új szőlőtelepek adómentesek.

Polonyi Andor.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: Ifjabb Mórícz Pál.

Elképzelhető, hogy az egész vidéket mennyire felizgatta a királyi hercege jövevényének a híre. E naptól kezdve egyebbel sem igen foglalkozott a város népe, mint diszkapuk építésével, lobogók kitévésével; a környékbeli falusi nép pedig kilátásba helyezte es leletre kerve, hogy virágokkal korszoruzott kocsikon jönek be a városba. Egy diszkaput bent Pfalzburgban is építettek, másikat a Czaberni uton. Szeptember utoljában történt ez. Vacsora után naponként kísértáltunk Katiczámmal, hogy mennyire haladtak már a diszkapu építésével. A Metz város vendégfogadó és a Dürr-féle czukrászda között állították fel. Az öreg Ulrich ácsmester állította fel a legényeivel. Nagyszerű kapu volt, virágfüzerek, tölgyfa lombok díszítettek; a külső részen pedig pompás, hófehér lobogók lobogtak.

Mígmen a diszkapu elkészült, Czebede kétszer háromszor is felkeresett minket. A herceg Metzből jött volna. Levél-levél után érkezett az ezredhez, melyben mind oly kemény legénynek volt festve, mintha legalább is ötven csatát nyert volna. Czebedét azonban leginkább az bosszantotta, hogy a herceg a mi vén katonatisztjeinket szerencsekatonáknak, kalandoroknak nevezte.

Végre elkövetkezett az október elsejének esti hat óraja is. Dörögtek az ágyuk. A herceg a diszkaput elkerülve szállott be a Metz varosa fogadóba. A tiszték galában tolongtak a piacon. Az ablakokból csak az a kiáltás hangzott:

— Éljen a király! Éljen a Berry herceg! . . . M ként Napoleon idejében kurjongatták: „Éljen a császár!”

Goulden ur, Katicza és én mégsem közelíthettük a herceget, annyi nép zsuföldött össze a piacon. Csak a hintókat és a nyolka huszárokat láttuk. Egy csapat katonakordont házott előttünk.

A herceg még az este fogadta a a tisztikart. A hatos tiszték diszvacsorát rendeztek a tiszteletere, de ő egyedül Czapfel ezredessel váltott szót. A disztrakoma esti tizóráig tartott és ballal fejezték be. Ezt a legelőkelőbb polgárok rendezték a gimnázium dísztermében. Ott volt minden katonatiszt és a Bourbonok minden barátja, ez utóbbiak fekete frakban, fehérselyem térdnadrágban és harisnyákban tolongtak herceg á körül. No meg aztán a legjobb családok leánykái sem hiányoztak. Mindnyája fehér ruhában diszkeskedett. Még ma is szinte a fülemben zeng a lovas diszkíséret dobogása és az ezerszer és ezerszer újra harsogó kiáltás:

— Éljen a király! . . . Éljen a Berry herceg! . . .

(Folyt. köv.)

Darvas Testvérek

dusan felszerelt női és gyermek felöltő árúházában Debreczen, főtér, Hungária kávéház mellett. **Újdonságok női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, blousok, övök és nyakdiszkek nagyválasztékban**

 feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők.

Műv. és kir. osztrák-magyar kúriaing. szám.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E vízmentes homlokzat-festékek, melyek mészből főláthatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállíthatók és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

A legujabb
női ruhaszövetek, delain,
batist, zephir és minden-
féle mosóruha kelmék
óriási választékban
raktárra érkeztek
Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utócai céguél
Kistemplom bazár.

Csak a vásár tartama alatt látható a
Vásártéren.

Ma f. hó 22-én d. u. 4 és este 8 órakor
utolsó előadás a
majom színházban

123 négy lábú és négykezü erőművész. Keeskék disznók, majmok, kunyák, kakasok stb. kitünően idomítva **Spinetto József** világhírű állat idomító által.

Ezen jelesen és kitünően idomított állatok különféle komédiákban és mutatványokban gyönyörködtetik a n. é. közönséget.

Helyárak: I. hely 20 kr., II. 15 kr., Állóhely 10 kr. Szamozott hely 20 krral drágább.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Spinetto József.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

Egyedüli olcsó bevásárlási forrás

Lukács Vilmos Debreczen, Hatvan-u. 5.

Az építkezési időnyre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és kőfödél
lemezek, carboli-
neum, kátrany,
kocsikenőcs, el-
szigetelő lemez,
cement, gipsz

hornyolt tetőcserep, John-féle szab. kitünő-
nek bizonyult kéménytoldóit.

MELOCCO PÉTER cement és betonmű gyáranak képviselője.

Elvállal facementtelő és aszfaltlemezzeli tetőfedéseket, mindennemű be-
tonmunkát.

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VIII., József-körút 22-24. sz.

Ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárusítójából

$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$	Küzás május 22 és 23-án
1.50	3.	6.	12.	

Megrendeléseket czélszerűségből postautalványon kérem.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító inté-
zetében eszközöltetik.

Debreczen
Széchényi utca 42 sz.
Üzlethelyiség az utcára.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.